

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA 2024/ 17

23.05.24

Marita Jessen

Uunga siunnersuut Naligiissitaaneq assigiinngisitsinnginnissarlu pillugit Inatsisartut inatsisaat

(Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit
Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)
Aappassaaneerneqarnera / Pingajussaaneerneqarnera

Oqaaseqaat:

Inuit Ataqatigiit pingaartitatta ilagivaat inuit pisinnaatitaaffiik
siuarsaajuarnissaq ataqqinninnissarlu. Ukiorpasuarneq inuit pisinnaatitaaffii
pillugit sorsuuteqartarsimaqaagut; piffiit ilaanni kiserliornarsinnaasartumi.

Taamaammat una siunnersuut Inuit Ataqatigiinniit tulluusimaarluta
oqiliallatsitsisimaarlutalu taperserparput.

Kalaallit Nunatsinni pingaaruteqarluarmat inuk kinaluunniit
inissaqarsinnaasariaqartoq. Inatsisissarlu una toqqammaveqalersitsissagami, inuup
Inatsimmik illersorneqalernissaanut.

LGBTQIA+ pillugu INUIT PISINNAATITAAFFII PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIIT,
INUIT PISINNAATITAAFFIINUT INSTITUTI aammalu SIPINEQ+ 2024-mi
saqqummersitsipput, ateqartoq:

KALAALLIT NUNAANNI LGBTQIA+-IUNEQ.¹ Tassanilu atuarneqarsinnaavoq
inatsiseqalernissaq qanoq pingaaruteqartiginersoq.

INUIT PISINNAATITAAFFII PILLUGIT NUNARSUARMIOQATIGIINNUT NALUNAARUT:
imatut allassimasoqarpoq:

“Artikel 2 Kinaluunniit taakkuninnga pisinnaatitaaffinnik
kiffaangissuseqarnernillu, nalunaarummi maani taaneqartunik, sutigulluunniit
assersuutigalugu sumiuussuseq, amqip qalipaataa, suaassuseq, oqaatsit,
politikkikkut allatigulluunniit isiginneriaaseq, peroriartorfik, pigisat, inunngorfik

---

¹ [LGBTQIA GR WEB NY.pdf \(humanrights.gl\)](#)

inuaqatigiinniluunniit atorfik pissutigalugu immikkoortitsinertaqanngitsumik, peqarsinnaatitaavoq.”²

Aammattaaq Inuit innarluutillit toqqammaveqalissammata soorlumi allassimasoqartoq Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat: Artikeli 4 Nalinginnaasumik pisussaaffiit

“1.Naalagaaffiit isumaqatigiisummi peqataasut imminnut pisussaattipput Inunnut innarluutilinnut tamanut, innarluuteqarnerannik pissutilimmik assigiinngisitsinatik, inuit pisinnaatitaaffiinik aamma kiffaanngissuseqarnissamut tunngaviusumik pisinnaatitaaffiinik tamanik tamakkiisumik piviusunngortitsinissamut qulakkeerinninnissamut ineriartortitseqqinnissamullu..... c) politikini aqqissuussinernilu tamani inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaasa siuarsarneqarnissaasalu isiginiarnerunissaat,”.³

Inuk kinaluunniit immikkoortitaannginnissamut pisinnaatitaaffeqarnera naqissusernissaa pingaaruteqarluinnarpoq,

Imaangilaq inuk innarluuteqarpat sulisinnaanngitsutut naliligaassasoq, inuiaqatigiimmi nalimmassartussaammata, inuit innarluutillit inooqataanissaanut periarfissinniarlugit.

Aamma arnap naartunera peqqutaalluni immikkoortitaasussaangilaq, meerartaarusuttut akimmiffeqarnatik sulerusukkunik sulisinnaatitaapput.

Inuk suaassutsimi qanoq ittuunera, suaassutitigut kinaassusaa peqqutaalluni inuiaqatigiinniik immikkoortitaanissaa nakkarsarneqartarnissaa akuerineqarsinnaangilaq.

Una inatsisissaq toqqammaviuvoq inuk kinaluunniit tarnikkut timikkulluunniit immikkoortinneqartarnerannut toqqammavissaq.

Inuup inuiaqatigiinniik allatut pineqarneq immikkoortitaanerlu aqqusaaraangamiuk, ilukkut tarnikkut ikilerneqartarmat. Tamatta inooqataanissarput pingaaruteqarluinnarmat, inuusinnaatitaanissarput inuiaqatigiinni pingaaruteqarluinnarmat, Inuit Ataqatigiinniik nuannaarutigaarput inuit ilaannaat illersugaanatik inuit tamarmik illersorniarlugit Inatsiseqalernissaq anguniarneqarmat.

Kikkummi tamat illersorneqarnissaat inatsimmilu toqqammaveqarnissaat assigiinngisitsinerup akiorniarlugu pingaaruteqarluinnarmat.

Inuit tamatta naligiippugut annerusoqarani minnerusoqanngilaq, piginnaasatigut sapinngissuserput assigiinngissitaartuuvoq, tamatta immitsinnut atorfissaqartilluinnartuunitsinnik ersarissuutitsisarpoq, tamatta

---

² [KAL Inuit pisinnaatitaaffii pillugit nunarsuarmioqatigiinnut nalunaarut.pdf \(humanrights.gl\)](https://www.kal.gl/media/wbvdm2wa/fns_handicapkonvention_kal-1.pdf)

³ https://www.tilioq.gl/media/wbvdm2wa/fns_handicapkonvention_kal-1.pdf

assigiinngissuserput ataqqinartuullunilu atorluagassaavoq, kikkut tamarmik Nunatsinni atorfissaqartippagut aallaavimmillu tamatta pisinnaatitaaffeqarnitsigut inatsit pingaaruteqartorujussuavoq innuttat ersarissumik assigiimmik pineqarsinnaanissartik pisinnaatitaaffeqarnissamik pisariaqartitsivugut.

Iluarisimaarparput; inuk kinaluunniit immikkoortitaasutut assigiinngisitsinermilluunniit nalaataqartutut misigisoq naammagittaalliorsinnaalissaaq, taamaaliornikkullu assigiinngisitsisoqarnerseq assigiinngisitsisoqannginnersorluunniit naqissuseritissinnaalissallugu.

Naggasiutigalugu oqaatigissavarput; maluginiaratsigu Naalakkersuisut pingajussaaneerinninnissamut allannguutissamik siunnersuuteqarumaartut. Allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut naqissuserneqarumaartoq Naligiissitaaneq assigiinngisitsinnginnissarlu pillugit Inatsisartut inatsisissaata sulisussarsiornermi kalaallisut oqalussinnaanissamik piumasaqarsinnaaneq mattunneqassanngitsoq. Tamanna iluarisimaarparput; Naalakkersuisullu sulilluaqqinnissaannik kissaallugit.